

A9-0064/2022

25.3.2022

MIETINTÖ

kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2021
(2021/2185(INI))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä: Andreas Schwab

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	21
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	30
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	31

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2021 (2021/2185(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 101–109 artiklan,
- ottaa huomioon kilpailua koskevat asianomaiset komission säännöt, suuntaviivat, päätöslauselmat, julkiset kuulemiset, tiedonannot ja asiakirjat,
- ottaa huomioon 7. toukokuuta 2021 annetun komission kertomuksen kilpailupolitiikasta vuonna 2020 (COM(2021)0373) sekä sen oheisasiakirjana samana päivänä julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2017)0177),
- ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2020¹,
- ottaa huomioon Euroopan alueiden komitean lausunnon ECON-VII/015 komission 7. heinäkuuta 2021 antamasta vuoden 2020 kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta (COM(2021)0373),
- ottaa huomioon komission jatkotoimet parlamentin 18. kesäkuuta 2020 antamaan päätöslauselmaan kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2019²,
- ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2020, 3. huhtikuuta 2020, 8. toukokuuta 2020, 29. kesäkuuta 2020, 13. lokakuuta 2020, 28. tammikuuta 2021 ja 18. marraskuuta 2021 annetut komission tiedonannot tilapäisistä puitteista valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa (C(2021)8442),
- ottaa huomioon 5. toukokuuta 2021 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista (COM(2021)0223),
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2021 annetun komission ensimmäisen vuosikertomuksen³ unioniin suuntautuvien ulkomaisten suorien sijoitusten seurannasta,
- ottaa huomioon sääntelypaketin, mukaan lukien 15. joulukuuta 2020 annetut komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) (COM(2020)0825) ja kilpailullisista ja

¹ EUVL C 67, 8.2.2022, s. 2.

² EUVL C 362, 8.9.2021, s. 22.

³ Komission 23. marraskuuta 2021 julkaistu kertomus: ”Unioniin suuntautuvien ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta koskeva ensimmäinen vuosikertomus” (COM(2021)0714).

oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla (digimarkkinasäädös)
(COM(2020)0842),

- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1 jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi⁴,
- ottaa huomioon 12. heinäkuuta 2021 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan, jossa arvioidaan 9. joulukuuta 1997 annettua komission tiedonantoa merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta (SWD(2021)0199),
- ottaa huomioon komission kilpailun pääosaston (DG COMP) tilaaman ja kesäkuussa 2021 julkaistun taustaselvityksen ja arvion komission tiedonannosta⁵, joka koskee merkityksellisten markkinoiden määritelmää yhteisön kilpailuoikeuden kannalta,
- ottaa huomioon vuonna 2019 julkaistun kilpailun pääosaston tilaaman erityisneuvonantajien kertomuksen ”Competition policy for the digital era”⁶,
- ottaa huomioon komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastolle laaditun ja vuonna 2016 julkaistun raportin ”Consumer vulnerability across key markets in the European Union”⁷,
- ottaa huomioon 18. marraskuuta 2021 annetun komission tiedonannon kilpailupolitiikasta valmiina uusiin haasteisiin (COM(2021)0713) liitteinen,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ja etenemissuunnitelman Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019)0640),
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)⁸,
- ottaa huomioon 21. joulukuuta 2021 annetun komission tiedonannon vuoden 2022 suuntaviivoista ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtioneuvostolle⁹,

⁴ EUVL L 11, 14.1.2019, s. 3.

⁵ https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-06/kd0221712enn_market_definition_notice_2021_1.pdf

⁶ Euroopan komissio, kilpailun pääosasto, Montjoye, Y., Schweitzer, H., Crémer, J., ”Competition policy for the digital era”, julkaisutoimisto, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2763/407537>

⁷ Euroopan komissio, kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto, ”Consumer vulnerability across key markets in the European Union”, loppuraportti, julkaisutoimisto, 2016, <https://data.europa.eu/doi/10.2818/056024>.

⁸ EUVL L 243, 9.7.2021, p.1.

⁹ EUVL C 80, 18.2.2022, s. 1.

- ottaa huomioon 6. joulukuuta 2021 annetun komission tiedonannon suuntaviivoista valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi¹⁰,
- ottaa huomioon 9. joulukuuta 2021 annetun komission tiedonannon suuntaviivoista EU:n kilpailulainsäädännön soveltamisesta yksinyrittäjien työoloja koskeviin työehtosopimukseen (C(2021)8838),
- ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon Euroopan uudesta teollisuusstrategiasta (COM(2020)0102) sekä 5. toukokuuta 2021 annetun tiedonannon kyseisen strategian ajan tasalle saattamisesta (COM(2021)0350),
- ottaa huomioon 23. heinäkuuta 2021 annetun komission asetuksen (EU) 2021/1237 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 muuttamisesta¹¹,
- ottaa huomioon 21. joulukuuta 2021 annetun tiedonannon komissiolle vuoden 2022 suuntaviivoista ilmastotoimille, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävää valtiontukea koskevan komission tiedonantoluonnoksen sisällön hyväksymisestä (C(2021)9817),
- ottaa huomioon 21. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman ilmasto-, energia- ja ympäristöalan valtiontuen suuntaviivoista¹²,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 24/2020 ”Komission toteuttamat EU:n yrityskeskittymien valvontatoimet ja kilpailuoikeudelliset menettelyt: markkinoiden valvontaa on syytä lisätä”,
- ottaa huomioon 26. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ohjeet sulautuma-asetuksen 22 artiklassa säädetyn siirtomekanismin soveltamisesta tiettyihin asiaryhmiin” (C(2021)1959),
- ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2021 annetun komission tiedonannon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin annetun komission asetusluonnoksen sisällön hyväksymisestä (C(2021)5026) ja sen liitteen sekä vertikaalisia rajoituksia koskevista suuntaviivoista 9. heinäkuuta 2021 annetun komission tiedonannon (C(2021)5038) liitteen,
- ottaa huomioon 14. heinäkuuta 2021 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismin perustamisesta (COM(2021)0564),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
- ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnon,

¹⁰ EUVL C 508, 16.12.2021, s. 1.

¹¹ EUVL L 270, 29.7.2021, s. 39.

¹² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0441.

- ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0064/2022),
- A. ottaa huomioon, että EU:n kilpailupolitiikalla on – erityisesti epävarmuuden ja kaksoissiirtymän aikoina – ratkaiseva rooli tehokkaan kilpailun varmistamisessa, jotta voidaan edistää innovointia, luoda työpaikkoja, kasvua, kilpailukykyä ja yrittäjyyttä, luoda oikeudenmukaiset taloudelliset olosuhteet ja erityisesti kiihdyttää innovointia, joka auttaa kehittämään uusia teknologioita, jotka voivat auttaa meitä tekemään enemmän ja vähentämään ympäristöhaittoja, ja edistää resurssien tehokasta kohdentamista, tarjota kuluttajille enemmän valinnanvaraa ja kohtuullisia hintoja sekä edistää sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä;
- B. ottaa huomioon, että unionin kilpailupolitiikan tarkoituksena on varmistaa, että kilpailu turvataan sisämarkkinoilla; ottaa huomioon, että kilpailupolitiikalla on kiistaton vaikutus tavaroita tai palveluja ostavien loppukäyttäjien erityisiin taloudellisiin etuihin;
- C. ottaa huomioon, että komissio reagoi nopeasti covid-19-kriisin puhkeamiseen hyväksymällä erityisiä kilpailusääntöjä, joiden olisi jäätävä tilapäisiksi;
- D. ottaa huomioon, että kilpailupolitiikan on kannustettava yrityksiä investoimaan ja ottamaan käyttöön kehittyneempiä digitaalisia infrastruktuureja ja välineitä (kuten pilviteknologiaa, mikroprosessoreita ja tekoälyä) sekä vähemmän saastuttavia ja tehokkaampia valmistusteknologioita;
- E. ottaa huomioon, että komissio tarvitsee asianmukaisia ja toimivia välineitä, menetelmiä ja keinoja varmistamaan, että kilpailupolitiikkaa noudatetaan tarkasti, ja varmistamaan kilpailusääntöjen valvonnan sekä asianmukaisesti huolehtimaan niiden yhdenmukaisesta täytäntöönpanosta ja siten keskeisten poliittisten painopisteiden edistämisestä; ottaa huomioon, että komission on toimittava puolueettomasti ja objektiivisesti EU:n kilpailupolitiikan uskottavuuden säilyttämiseksi;
- F. katsoo, että asianmukainen kilpailun sääntelykehys on välttämätön, jotta EU:n markkinoista voidaan tehdä kokonaisuudessaan houkuttelevampia niille kansainvälisille yrityksille ja sijoittajille, jotka haluavat toimia unionin alueella, ja jotta voidaan edistää vahvempaa eurooppalaista tuotantorakennetta ja luoda työpaikkoja EU:hun;
- G. ottaa huomioon, että kansallisten kilpailuviranomaisten poliittinen riippumattomuus on erittäin tärkeää kilpailupolitiikan puolueettomuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi;
- H. ottaa huomioon, että unionin kilpailusääntöjen tasapainoinen yhtensovittaminen sen teollisuuspolitiikan ja kansainvälistä kauppaa koskevan politiikan kanssa on olennaisen tärkeää arvoketjun toimintojen takaisin siirtämiseksi ja globaalin kilpailukyvyn vahvistamiseksi;
- I. ottaa huomioon, että digitaaliset markkinat keskittyvät yhä enemmän ja niillä esiintyy vähemmän investointeja innovointiin ja yleisesti ottaen häiriöitä markkinoiden dynamiikan heikkenemisen ja markkinavoiman lisääntymisen vuoksi;
- J. ottaa huomioon, että energiahyödykkeiden hinnat ovat nousseet Euroopassa ennennäkemättömän korkeiksi, sillä kaasun hinta oli syksyllä 2021 400 prosenttia

korkeampi kuin saman vuoden keväällä, mikä johtuu muun muassa maailmanlaajuisen kilpailun puutteesta kaasuntuotantomarkkinoilla;

- K. katsoo, että EU:n kilpailupolitiikan olisi sovelluttava kestävään kaksoissiirtymään;
- L. katsoo, että kansainvälinen vaihto ja yhteistyö on olennaisen tärkeää maailmanlaajuisen ja kilpailukykyisten tasapuolisten toimintaedellytysten saavuttamiseksi; ottaa huomioon, että EU:n kilpailupolitiikan on oltava yhtenäismarkkinoiden eheyden ja häiriönsietokyvyn takaava tukipilari samalla kun se auttaa saavuttamaan unionin painopisteet helpottamalla koordinoitusti erityisesti digitaalista ja vihreää siirtymää;
- M. ottaa huomioon, että kansainvälinen yhteistyö ja uudet välineet, kuten ulkomaisia tukia koskeva asetukset, ovat olennaisen tärkeitä sen varmistamiseksi, että EU:n ulkopuolisia maita ei kannusteta tukemaan väärin unionissa toimivia yrityksiä sisämarkkinasääntöjen mukaisesti, joissa kielletään tällaiset käytännöt jäsenvaltioiden ja EU:n yritysten osalta; katsoo, että EU:n olisi tarkkailtava ja seurattava tiiviisti EU:n ulkopuolisten maiden ja yhteisöjen politiikkoja ja käytäntöjä tältä osin;
- N. ottaa huomioon, että yhtäältä vihreän kehityksen ohjelmaa ja Pariisin sopimusta koskevien unionin poliittisten tavoitteiden ja toisaalta kilpailusääntöjen välillä tarvitaan tehostettua koordinaointia;

Yleisiä huomioita

1. korostaa, että covid-19-pandemian aiheuttamat haasteet on otettava asianmukaisesti huomioon ja että ohjaavana periaatteena olisi oltava erityisten tukitoimenpiteiden vaiheittainen lopettaminen kohtuullisesti asteittaisella ja oikeasuhtaisella tavalla samalla, kun varmistetaan yhtäläisten toimintamahdollisuuksien turvana olevien EU:n kilpailusääntöjen täysimääräinen noudattaminen ja yritystemme kilpailukyky etenkin unionin teollisten tarpeiden suhteen; huomauttaa, että talouden elpymisen edetessä tukitoimenpiteistä olisi vähitellen tehtävä täsmällisempiä ennen kuin ne lopetetaan kokonaan; korostaa tarvetta välttää jyrkkiä vaikutuksia ja estää epäsymmetristä elpymistä ja yhä suurempien erojen riskiä sisämarkkinoilla;
2. korostaa, että kilpailupolitiikka, jolla pyritään varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikilla aloilla, edistämään innovointia ja laatua ja antamaan kuluttajille enemmän valinnanvaraa, on ratkaisevan tärkeä sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan takaamiseksi; kiinnittää huomiota hintasääntelypolitiikasta aiheutuviin haitallisiin käytäntöihin, jotka heikentävät sisämarkkinoita ja yritysten välistä kilpailua;
3. korostaa, että EU ei saisi olla liian riippuvainen globaaleista toimitusketjuista etenkin aloilla, jotka on määritelty tärkeiksi strategisen riippumattomuuden sekä selviytymiskykyisen ja kestäväen talouden kannalta ja jotka ovat osoittautuneet hauraiksi pandemian aikana;
4. panee merkille, että komissio halusi kuulla näkemyksiä suuntaviivoista EU:n kilpailulainsäädännön soveltamiseen yksinyrittäjien työoloja koskevissa työehtosopimuksissa; kehottaa komissiota sisällyttämään suuntaviivoihin kaikki sekä verkossa että sen ulkopuolella toimivat yksinyrittäjät;

5. katsoo, että tuotemerkkinoiden lisääntynyt kilpailu pienentää voittomarginaaleja ja hintatasoja ja hillitsee siten inflaatiota;
6. kehottaa kehittämään tehokkaan, hyvin mukautetun ja täydentävän sääntely- ja täytäntöönpanovälineiden järjestelmän, jolla helpotetaan digitaalista ja vihreää siirtymää sekä teollisuuden kehitystä ja lähentymistä ja edistetään kestäväää talouskasvua ja työpaikkojen luomista EU:ssa; toteaa, että vihreän ja digitaalisen siirtymän on oltava työpaikkoja luova prosessi ja tarjottava EU:n yrityksille mahdollisuus saada kilpailuetua siirtymän toteuttamisessa, mikä parantaa EU:n kilpailukykyä; kiinnittää huomiota eurooppalaiseen ilmastolakiin, jonka tavoitteet voidaan todella saavuttaa vain yksityisillä ja julkisilla investoinneilla;
7. pitää myönteisenä, että EU:n kilpailupolitiikka on osoittautunut tehokkaaksi reagoidessaan markkinoiden uusiin tapahtumiin; vaatii vahvaa ja tehokasta kilpailupolitiikkaa ja sen täytäntöönpanoa, jotta EU:n talous kykenee jatkamaan elpymistä ja toteuttamaan vihreän ja digitaalisen kaksoissiirtymän kestäväällä, sosiaalisesti ja alueellisesti osallistavalla tavalla; korostaa, että mahdollisilla mukautuksilla on varmistettava, että EU:n kilpailupolitiikka edistää edelleen innovointia kaksoissiirtymässä, edistää sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja säilyttää erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden varmistamiseksi samalla, että asiakkaat hyötyvät oikeudenmukaisista hinnoista;
8. korostaa, että pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat Euroopan talouden selkäranka, ja niiden osuus kaikista yrityksistä EU:ssa on 99,8 prosenttia; toteaa, että työpaikkojen luomista ja lisäarvoa edistävä vahva panos tekee pk-yrityksistä ratkaisevan tärkeitä talouskasvun ja sosiaalisen yhdentymisen varmistamiseksi EU:ssa; pitää valitettavana, että kasvumahdollisuuksistaan huolimatta pk-yrityksillä voi olla vaikeuksia saada rahoitusta;
9. panee tyytyväisenä merkille Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n vuonna 2021 antamat kilpailuneutraliteettia koskevat suositukset ja kehottaa komissiota säilyttämään kilpailuneutraliteetin sisämarkkinoiden sääntely-ympäristössä;
10. muistuttaa, että palvelut muodostavat EU:n talouden suurimman toimialan, kun otetaan huomioon bruttoarvonlisäys, ja että palvelujen sisämarkkinat ovat selvästi jäljessä tavaroiden sisämarkkinoista; korostaa tarvetta puuttua jäljellä oleviin palvelujen sisämarkkinoiden kehitystä jarruttaviin perusteettomiin esteisiin, myös kilpailusääntöjen noudattamisen valvonnan kautta; pitää tässä yhteydessä myönteisenä palvelujen kotimaista sääntelyä koskevaa yhteistä aloitetta, jonka Maailman kauppajärjestö WTO on hyväksynyt palvelukaupan byrokratian vähentämiseksi;
11. palauttaa mieliin Kansainvälisen valuuttarahaston kilpailusta, innovoinnista ja osallistavasta kasvusta vuonna 2021 antaman kertomuksen, jossa todetaan, että kilpailu ja innovointivetoinen kasvu ovat ratkaisevan tärkeitä tuottavuuden kasvun edistämiseksi ja laajapohjaisen kasvun tukemiseksi; panee merkille, että kertomuksen mukaan innovointia tukevilla politiikoilla voitaisiin myös parantaa liiketoiminnan dynaamisuutta ja vähentää markkinoiden voimaa.

12. vahvistaa, että nykyisiä kilpailuvälineitä on tarkasteltava perusteellisesti uudelleen ja pantava ne tehokkaasti täytäntöön, ja että tarvittaessa on kehitettävä uusia välineitä, jotka soveltuvat tutkintaan digitaalisilla markkinoilla;
13. korostaa tarvetta vastata asianmukaisesti uusiin haasteisiin lisäämällä tutkimusten tehokkuutta uusilla tekniikoilla, jotka perustuvat laskennallisiin keinoihin (massadata, tekoäly, koneoppiminen/syväoppiminen) kilpailulainsäädännön valvonnassa;
14. katsoo, että perusteellisessa tarkastelussa olisi keskityttävä sisämarkkinoiden eheyden turvaamiseen, kestävän ja osallistavan talouskasvun edistämiseen kuluttajien hyödyksi ja kuluttajien oikeuksien vahvistamiseen sekä verkossa että sen ulkopuolella; katsoo kuitenkin, ettei poikkeusjärjestelyistä saisi muodostua missään tapauksessa tilaisuutta kanavoitaa joko jäsenvaltioiden tai EU:n tason julkista rahoitusta sellaisten yritysten pääomittamiseen, jotka eivät ole taloudellisesti kannattavia tai tarjoa todellista strategista etua kansalaisille;
15. panee merkille, että komissio on tarkkana valvoessaan valtiontukisääntöjen täytäntöönpanoa verotuksen alalla, ja kehottaa komissiota pysymään tarkkana jatkossakin; pitää kuitenkin valitettavana, että yleinen tuomioistuin on mitätöinyt useita verotuksen alalla hiljattain tehtyjä korkean profiilin kilpailutapauksia koskevia komission päätöksiä; kehottaa komissiota ottamaan opiksi tuomioista, jotta voidaan minimoida kumoamisen vaara tämän alan tulevilla tapauksilla;

Covid-19-pandemian hoitamiseksi toteutetut toimet

16. panee merkille, että covid-19-kriisin johdosta käyttöön otetut valtiontukitoimenpiteiden tilapäiset puitteet on uudistettu kuudeksi kuukaudeksi elpymisen nopeuttamiseksi; korostaa, että uusimisen syynä oli covid-19-kriisin taloudellisten vaikutusten pitkittyminen useilla keskeisillä teollisuudenaloilla uusien virusmuunnosten ilmaantumisen seurauksena; muistuttaa, että valtiontukijärjestelmiä kehitetään jäsenvaltioiden tasolla, mikä voi luoda epätasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla toimiville yrityksille; kehottaa komissiota tarkkailemaan tällaisia vääristäviä vaikutuksia; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti Euroopan teollisuusstrategian pirstaloitumista ja välttämään sitä;
17. kehottaa komissiota esittämään mahdollisimman pian arvion tilapäisestä valtiontukikehyksestä, jotta Euroopan parlamentti voi käydä vankkaa ja tosiasioihin perustuvaa poliittista keskustelua ja jotta EU:n kilpailupolitiikkaa koskevaa tulevaa työtä voidaan tehdä;
18. muistuttaa, että kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat ovat asianmukaisia välineitä kansallisten talouksien elpymisen nopeuttamiseksi ja valtiontalouksien rakenteellisiin muutoksiin puuttumiseksi; katsoo, että valtiontukitoimenpiteitä, jotka ovat osa kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia, olisi käsiteltävä joustavasti ja ensisijaisesti; korostaa, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisesti tehtyihin investointeihin, jotta yksityistä osallistumista voidaan kehittää keskipitkällä aikavälillä; muistuttaa, että kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia koskevissa toimenpiteissä on noudatettava kaikkia

elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa¹³ vahvistettuja vaatimuksia, erityisesti vihreää ja digitaalista pilaria;

19. pitää myönteisenä, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä terveys- ja sosiaalipalveluja koskevia sääntöjä pyritään arvioimaan, jotta ne saavuttavat tavoitteensa ja ovat tarkoituksenmukaisia; muistuttaa, että kansalaisille on tarjottava laadukkaita yleishyödyllisiä taloudellisia palveluja;
20. muistuttaa, että valtiontuen salliminen yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tarjoamiseen on edelleen olennaisen tärkeää useiden yhteisöjen selviytymiselle eri puolilla Eurooppaa, erityisesti eristyksissä oleville, kaukaisille tai syrjäisille unionin alueille tarkoitetun valtiontuen yhteydessä;
21. korostaa, että pandemia on aiheuttanut vaikeuksia unionin matkailu-, majoitus-, ravitsemis- ja elämystoimialoilla; panee merkille alalle suunnatun avun;
22. pitää erityisen tärkeänä, että komissio ja jäsenvaltiot käynnistävät covid-19-kriisin jälkeistä aikaa koskevan etenemissuunnitelman pandemian vuoksi myönnetyn julkisen tuen lopettamiseksi vaiheittain vääristämättömällä ja paremmin kohdennetulla valtiontuella, jotta ei häiritä talouden elpymistä, kilpailukykyä ja kasvua sekä varmistetaan laadukkaiden työpaikkojen tarjonta; korostaa, että merkittävä määrä valtiontukea osoitettiin yritysten tukemiseen pandemian rajoittamistoimenpiteiden seurausten lieventämisen yhteydessä; korostaa, että prosessin aikana on tarkasteltava sisämarkkinoiden dynamiikkaa, sillä suuret jäsenvaltiot pystyvät tarjoamaan enemmän valtiontukea kuin pienemmät jäsenvaltiot, mikä voi johtaa sisämarkkinoiden pirstoutumiseen;
23. toteaa, että vaikka covid-19-kriisin aikana myönnetty tukitoimenpiteet olivat poikkeuksellisia ja välttämättömiä ennennäkemättömän terveys- ja talouskriisin vuoksi, julkisen tuen poikkeuksellisesta määrästä ei saa tulla uutta normaalia;
24. korostaa, että covid-19-pandemian jälkeistä aikaa koskevassa etenemissuunnitelmassa on otettava huomioon erityisesti maaseutualueiden ja vähemmän kehittyneiden alueiden pk-yritykset, joille on tarjottava pääsy laajemmille markkinoille, ja poistettava maantieteellisistä haitoista johtuvat alueelliset ongelmat, ja tavoitteena on tarjota kyseisille pk-yrityksille yhtäläinen tuki, oikeudenmukaiset mahdollisuudet ja tasapainoinen kehitys sisämarkkinoilla;

Täytäntöönpanoon ja globalisaatioon liittyvä kilpailupolitiikka

25. korostaa, että on tärkeää turvata eurooppalaisten yritysten kilpailukyky yleistyvässä maailmanlaajuisessa kilpailussa, pyrkiä vastavuoroisuuteen ja varmistaa oikeudenmukainen kilpailu sisämarkkinoilla; toteaa, että kansainvälistä ympäristöä on analysoitava huolellisesti, kun päätetään merkityksellisten markkinoiden määrittelystä kilpailu- ja yrityskeskittymien valvonta-asioissa; kehottaa komissiota kehittämään osallistavan ja laaja-alaisen näkökulman merkityksellisiin markkinoihin, jotta eurooppalaisille yrityksille annetaan konkreettinen mahdollisuus maailmanlaajuiseen

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12. helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

kilpailuun; painottaa, että tasapuolisia toimintaedellytyksiä tarvitaan maailmanlaajuisesti;

26. korostaa kilpailupolitiikan täytäntöönpanon valvontaa koskevan jäsenneilyn maailmanlaajuisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitystä erityisesti valtioneuvostoissa;
27. panee tyytyväisenä merkille komission pyrkimykset parantaa säänneltyjen ammattien suhteellisuusarvioinnista annetun direktiivin¹⁴ sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvontaa käynnistämällä rikkomismenettelyjä; kehottaa jäsenvaltioita panemaan suhteellisuusarvioinnin asianmukaisesti täytäntöön kansallisia sääntöjä määrätessään; korostaa, että jos suhteellisuusarviointia koskevia EU:n sääntöjä ei panna asianmukaisesti täytäntöön, se voisi viime kädessä koitua kuluttajien haitaksi kohtuuttomien hintojen muodossa, haitata innovatiivisten palvelujen kehittämistä tai jopa heikentää palvelujen saatavuutta;
28. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen uudeksi asetukseksi ulkomaisista tuista, joiden tavoitteena on vähentää sisämarkkinoihin mahdollisesti kohdistuvia vääristäviä vaikutuksia, kuroa umpeen täytäntöönpanovajetta, suojella unionin etuja ja luoda tasapuoliset toimintaedellytykset eurooppalaisille yrityksille ja kaikille sisämarkkinoilla toimiville yrityksille käyttämällä EU:n kilpailulainsäädännön välineitä ja niiden keskeisiä rakenneosia; korostaa, että on tärkeää edistää eurooppalaista sääntelykehystä, jolla kannustetaan ulkomaisia investointeja ja liiketoimintaa EU:ssa toimivien kansainvälisten yritysten puolesta;
29. korostaa, että EU:n valtioneuvostosääntöjä olisi sovellettava kaikkiin sisämarkkinoilla toimiviin yrityksiin; korostaa, että unionin olisi pysyttävä avoimena ulkomaisille suorille investoinneille, ja kiinnittää huomiota kohdennettuihin politiikkoihin ja investointeihin työpaikkojen palauttamiseksi ja myönteisten sosiaalisten ja ulkoisten ympäristövaikutusten edistämiseksi; kehottaa komissiota toteuttamaan keskittymien uudelleentarkasteluja, ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa ja ulkomaisten tukien valvontaa johdonmukaisella tavalla;
30. toteaa, että kansalliset veropolitiikat ja -toimenpiteet voivat vaikuttaa veronkantoon muissa jäsenvaltioissa; toistaa, että verotusta voitaisiin joskus käyttää välillisten valtioneuvostukien myöntämiseen, mikä loisi epätasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, ja korostaa siksi, että komissio on suositellut, että jäsenvaltiot eivät myönnä taloudellista tukea yrityksille, joilla on yhteyksiä veroparatiiseihin; palauttaa mieliin neuvoston komissiolle esittämän kehotuksen harkita keinoja, joilla torjutaan vääristymiä, joita aiheutuu sellaisten tarjoajien osallistumisesta, jotka käyttävät veroparatiiseja veronkiertoon;
31. muistuttaa, että OECD:n vuoden 2021 tutkimusta varten tehdyssä empiirisessä analyysissä todettiin, että alle markkinaehtojen myönnetty rahoitus on saattanut lisätä ylikapasiteettia erinäisillä aloilla ja että tuet näyttävät myös korreloituvan kielteisesti yritysten tuottavuuteen; panee merkille, että OECD:n havainnoista välittyi myös huoli puutteellisesta avoimuudesta alle markkinaehtojen myönnetyn rahoituksen suhteen; katsoo, että EU:n olisi puututtava tehokkaasti näihin ulkomaisten tukien kielteisiin

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/958, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2018, uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista, EUVL L 173, 9.7.2018, s. 25.

vaikutuksiin sisämarkkinoilla, kun otetaan huomioon sääntelyn mahdolliset kielteiset vaikutukset, mukaan lukien hallinnollinen ja sääntelytaakka, vastatoimet sekä vaikutukset investointeihin ja kasvuun;

32. kehottaa komissiota valvomaan tiukasti ja puolueettomasti kilpailupolitiikkaa ja pyrkimään jatkuvaan rakentavaan vuoropuheluun ja yhteistyöhön keskeisistä teknologisista ja taloudellisista kysymyksistä samanmielisten kumppanien ja sidosryhmien kanssa; korostaa kansallisten kilpailuviranomaisten merkitystä markkinoiden säilyttämisessä ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisessa covid-19-pandemian aikana; korostaa niiden kasvavaa roolia alustatalouteen liittyvissä asioissa;
33. pitää myönteisenä EU:n ja Yhdysvaltojen kauppaa- ja teknologianeuvoston ja yhteisen teknologiakilpailupolitiikkaa koskevan vuoropuhelun perustamista, millä pyritään syventämään yhteisiin arvoihin perustuvia taloudellisia ja transatlanttisia suhteita; panee tyytyväisenä merkille, että digitaalisten alustojen yrityksiä koskevien EU:n sääntöjen muutos näkyy Yhdysvalloissa vertailukelpoisina lainsäädäntöaloitteina ja yksittäisinä tutkimuksina;
34. korostaa, että EU:n ulkopuolisten maiden kanssa kilpailupolitiikan alalla tehdyt erityiset yhteistyösopimukset voivat merkittävästi lisätä sen tehokkuutta, ja tunnustaa kansallisten kilpailuviranomaisten merkityksen EU:n kilpailupolitiikan täytäntöönpanon valvonnassa ja sen varmistamisessa;

Uusiin haasteisiin soveltuva kilpailupolitiikka ja valtioneuvosto

35. pitää myönteisenä digimarkkinasäädöstä koskevia parlamentin neuvotteluvaltuuksia, jotka hyväksyttiin täysistunnossa, ja korostaa, että parlamentti on valmis työskentelemään digimarkkinasäädöstä koskevien neuvottelujen saattamiseksi nopeammin päätökseen ja uusien sääntöjen saattamiseksi voimaan;
36. kehottaa komissiota varmistamaan uusien sääntelytoimenpiteiden sujuvan ja nopean täytäntöönpanon varmistamalla samalla synergian ja välttämällä päällekkäisyyttä nykyisten ja tulevien toimenpiteiden kanssa;
37. kehottaa komissiota varmistamaan, että sen yksiköt delegeoivat sääntely- ja täytäntöönpanotehtävänsä nopeasti ja avoimesti yksiköiden sisällä tehottomuuden ja hallinnollisen rasituksen poistamiseksi; muistuttaa, että rajoitettu pääsy asiaankuuluviin tietoihin voi haitata osallistujien pääsyä markkinoille; korostaa, että digitalisaatio lisää tarvetta mukauttaa kilpailupolitiikan täytäntöönpanoa; korostaa, että digitaalikysymysten yhteydessä on varmistettava erityisasiantuntemus; kehottaa tässä yhteydessä komissiota osoittamaan riittävät ja asianmukaiset henkilö- ja rahoitusresurssit digimarkkinasäädöksen täytäntöönpanon valvontaan; katsoo, että kartellilakia ja digimarkkinasäädöstä täydentävien tapauksien pitäisi joko kansallisella tai EU:n tasolla hyötyä tehostetusta koordinoitui- ja valvontaprosessista, koska uusi väline mukautetaan nykyisen kilpailukehykseen;
38. kehottaa komissiota lisäämään valtioneuvoston arviointiprosessin avoimuutta ja toteaa, että tähän olisi sisällyttävä selkeiden perustelujen esittäminen, valtioneuvoston kuvaus ja mitattavissa olevat indikaattorit, jotka mahdollistavat jälkiseurannan ja -arvioinnin;

korostaa siksi, että hyväksytyjen valtioneuvoston päätösten tehokkaan täytäntöönpanon jälkiseuranta on tarpeen; katsoo, että myös kuulemisvaiheen tulokset olisi julkistettava;

39. pitää myönteisenä unionin yleisen tuomioistuimen äskettäin antamaa tuomiota¹⁵, jossa vahvistetaan komission arvio määrävän markkina-aseman väärinkäytöstä ja joka on todiste ja esimerkki perinteisten EU:n kilpailusääntöjen tehokkaasta soveltamisesta digitaalitalouden yhteydessä erityisesti mitä tulee digipalvelusäädökseen ja maailmanlaajuisten digitaalisten alustojen vuorovaikutukseen muiden eurooppalaisten yritysten kanssa; panee merkille kilpailuoikeusasioiden pitkän käsittelyajan¹⁶, ja odottaa, että digimarkkinasäädöksen myötä saatavilla olevat uudet välineet auttavat ratkaisemaan kilpailunvastaisen toiminnan nopeammin;
40. pitää myönteisenä 18. marraskuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa esitettyä EU:n kilpailuoikeuden välineiden uudelleentarkastelua; muistuttaa kuitenkin, että tämä ei saisi tarvittaessa sulkea pois uusien välineiden kehittämistä ja olemassa olevien välineiden parempaa käyttöä; katsoo, että kilpailua koskevat arvioinnit olisi mukautettava EU:n kilpailupolitiikan täytäntöönpanoon ja kehittyvään markkinadynamiikkaan;
41. pitää myönteisenä, että komissio aikoo päättäväisesti puuttua kohtuuttomiin ehtoihin, jotta voidaan tukea hintojen avoimuutta ja välttää epäoikeudenmukaiset ja kohtuuttomat kaupalliset menettelyt; panee merkille, että itsensä suosimisen kaltaiset hyväksikäyttökäytännöt ja poissulkemiset ovat yleistyneet;
42. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen suositukset¹⁷, joiden mukaan komission olisi noudatettava ennakoivampaa lähestymistapaa, jossa kerätään ja käsitellään markkinoiden kannalta relevantteja tietoja johdonmukaisesti ja kustannustehokkaasti ja valitaan tapaukset tutkittaviksi selkeästi painotettujen arviointikriteerien perusteella, esimerkiksi käyttämällä pisteytysjärjestelmää; korostaa tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti, että uusilla säännöillä on lisättävä raportointia valvontatoimien tuloksista sen sijaan, että keskitytään raportoimaan toteutetuista toimenpiteistä;
43. muistuttaa, että voiton tavoittelu olisi hyväksyttävä eikä sitä saisi syyttää kilpailunvastaiseksi ilman objektiivisia ja tosiasioihin perustuvia syitä; muistuttaa, että kilpailunvastainen toiminta on kiellettyä mutta äärimmäisen kilpailullinen toiminta ei ole; huomauttaa, että se, että tietty tarjonta houkuttelee monia kuluttajia sen mukavuuden vuoksi, ei itsessään ole riittävä syy huoleen; kehottaa komissiota tekemään eron näiden toimintamallien välillä kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaa varten;
44. suhtautuu myönteisesti meneillään olevaan valtioneuvoston päätösten tarkistamiseen, jolla pyritään varmistamaan johdonmukaisuus sekä vakiintuneiden että uusien, vihreää siirtymää koskevien sääntelyperiaatteiden kanssa;

¹⁵Yleisen tuomioistuimen tuomio 10. marraskuuta 2021, *Google ja Alphabet vastaan komissio*, T-612/17, ECLI:EU:T:2021:763.

¹⁶ Ks. edellinen alaviite.

¹⁷ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 24/2020, ”Komission toteuttamat EU:n yrityskeskittymien valvontatoimet ja kilpailuoikeudelliset menettelyt: markkinoiden valvontaa on syytä lisätä”, 19. marraskuuta 2020.

45. korostaa, että komissio arvioi valtiontukitapaukset tapauskohtaisesti, ja korostaa, että valtiontukitapausten arviointiprosessin avoimuutta olisi lisättävä; toteaa, että Euroopan yhteistä etua koskevat tärkeät hankkeet ovat tärkeä väline, koska markkinoiden toimintapuutteet ovat selkeitä ja hyvin dokumentoituja; muistuttaa, että Euroopan yhteistä etua koskeville tärkeille hankkeille myönnettävää valtiontukea olisi pääsääntöisesti käytettävä tutkimukseen ja kehittämiseen;
46. ottaa huomioon yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen asianomaisten osien suunnitellun tarkistuksen¹⁸,
47. panee merkille komission uudet suuntaviivat ilmasto-, ympäristönsuojelu- ja energia-alan valtiontukisäännöistä ja sen pyrkimykset vahvistaa vuoden 2014 suuntaviivoja niiden mukauttamiseksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja kannattaa uusien suuntaviivojen hyväksymistä talous- ja ympäristökestävyyden tasapainottamiseksi; katsoo edelleen, että ympäristön kannalta kestävä valtiontuki on keskeisessä asemassa EU:n ilmasto-, energia- ja ympäristönsuojelutavoitteiden saavuttamisessa samalla kun varmistetaan oikeudenmukainen siirtymä; toteaa, että julkiset ja yksityiset investoinnit vihreän siirtymän edellyttämiin teknologioihin ovat keskeisessä asemassa eurooppalaisen ilmastolain täytäntöönpanossa ja erityisesti sellaisten innovatiivisten läpimurtoratkaisujen ja teknologioiden kehittämisessä, joita tarvitaan ilmastoneutraaliutta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi; korostaa, että 55-valmiuspaketin tavoitteet edellyttävät, että tietyt energia-alat saavat jonkin verran julkista tukea selviytyäkseen siirtymästä;
48. kehottaa ottamaan suuntaviivoissa huomioon ne, jotka kärsivät energiakustannusten noususta, ottaen samalla huomioon tämän heijastusvaikutuksen EU:n talouteen ja sen ulkoiseen kilpailukykyyn sekä sosioekonomiset vaikutukset, joita sekä energian että lopputuotteiden hintojen nousulla on EU:n kansalaisiin;
49. pitää myönteisenä ilmasto-, energia- ja ympäristötuen suuntaviivojen uutta lukua hiili-, öljyliuske- ja turvetoiminnan varhaiseen lopettamiseen myönnettävästä tuesta; korostaa, että vaiheittainen luopuminen hiilestä on yksi tärkeimmistä hiilestä irtautumista edistävästä tekijöistä, ja muistuttaa 20. lokakuuta 2021 antamastaan päätöslauselmasta, jossa kehoitettiin ottamaan käyttöön selkeät suojoimet fossiilisista polttoaineista luopumiseksi vaiheittain ja että näihin suojoitimiin voi sisältyä pakollisia lopettamispäiviä; muistuttaa lisäksi, että tässä päätöslauselmassa todetaan, että valtiontukisäännöt eivät saisi aiheuttaa tai edistää kasvihuonekaasupäästöjen lukkiutumista vaikutuksia tai hukkainvestointien luomista, ja pyytää komissiota seuraamaan ja soveltamaan mahdollisuuksien mukaan toimenpiteitä lukkiutumista vaikutusten välttämiseksi tavalla, joka on täysin unionin ilmastotavoitteiden mukainen samalla, kun turvataan toipuminen covid-19-kriisistä, työpaikkojen luominen EU:ssa ja kilpailukyky;
50. katsoo, että vihreiden ja digitaalisten strategioiden valtavirtaistaminen on ratkaisevan tärkeää EU:n siirtymän tukemiseksi; kehottaa komissiota sisällyttämään tämän lähestymistavan tuleviin valtiontukiehtoihin arvioimalla vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen¹⁹ sen voimassaolon päätyttyä; huomauttaa, että vähämerkityksisen

¹⁸ EUVL L 187 26.6.2014, s. 1.

¹⁹ EUVL L 352, 24.12.2013, s. 1.

tuen sallittuja enimmäismääriä voitaisiin tarkistaa ottaen huomioon jäsenvaltioiden taloudelliset realiteetit, samalla kun tunnustetaan ympäristön, energian ja digitaalisen siirtymän alalla saavutettavat tavoitteet;

51. kehottaa noudattamaan varovaisuutta EU:n lentoliikennealan konsolidoinnissa, kun otetaan huomioon, että tietyille EU:n lentoyhtiöille on myönnetty valtavia valtioneuvoston määräyksiä, jotta varmistetaan, että lentoyhtiöt eivät voi tämän seurauksena poistaa tai ottaa haltuunsa pienempiä EU:n kilpailijoita;
52. toteaa, että useilla rahoitustietojen erityismarkkinoilla on useita toimittajia ja vaikka yhdelläkään niistä ei ole määräävää markkinaosuutta, kilpailu on edelleen hyvin vähäistä; toteaa, että toimenpiteet kilpailun lisäämiseksi näillä markkinoilla ovat osoittautuneet riittämättömiksi;
53. toteaa, että komission kilpailun pääosaston voimavarojen olisi vastattava sen työtaakkaa ja laajaa tehtäväkirjoa; pitää tarpeellisena varmistaa erityisasiantuntemus digitaalitalouden yhteydessä;
54. korostaa, että metaversumiin sovelletaan asiaankuuluvia lainsäädäntökehyksiä, kuten yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevaa kehystä, digitaalista lainsäädäntöä ja kilpailukehystä; kehottaa tässä yhteydessä komissiota seuraamaan aktiivisesti, noudattavatko metaversumi ja sen parissa työskentelevät yritykset ja yhteisöt edellä mainittuja lainsäädäntökehyksiä;
55. pitää valitettavana aiempia hankintoja, joilla kilpailijoita on ostettu pois markkinoilta ja jotka eivät kuulu EY:n sulautuma-asetuksen soveltamisalaan²⁰;

Sulautumat

56. kehottaa komissiota nopeuttamaan pyrkimyksiään täyttääkseen sitoumuksensa merkityksellisten markkinoiden määritelmää koskevan tiedonantonsa tarkistamisesta EU:n kilpailulainsäädäntöä varten; panee merkille, että komissio on käynnistänyt todistepyyntönsä markkinamääritelmää koskevan tiedonantonsa tarkistamisesta ja päivittämisestä; korostaa, että tätä uudelleentarkastelua olisi päivitettävä ja mukautettava vastaamaan maailmanlaajuisen kilpailun lisääntymistä, kilpailun tulevaa tilaa ja kaksinkertaista siirtymää, mukaan lukien digitaalisten markkinoiden ekosysteemin muuttuvat markkinaominaisuudet, monisuuntaiset markkinat, datan merkitys ja nollahintamarkkinat;
57. muistuttaa, että data on huomattavan taloudellisen vallan ja vaikuttamisen lähde, ja katsoo, että muut kuin rahassa mitattavat tekijät olisi otettava huomioon digimarkkinoita määriteltäessä;
58. kehottaa komissiota harkitsemaan yrityskeskittymiä koskevien suuntaviivojen tarkistamista, jotta voidaan ottaa huomioon EU:n teollisuuden kilpailukykyyn haaste; pitää myönteisenä ensisijaisten tavoitteiden ja strategisen yhteensovittamisen yksikön roolia kilpailun pääosastossa, jotta voidaan hyödyntää komission kaikkien pääosastojen

²⁰ Neuvoston asetukset (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta, EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

asiantuntemusta kilpailun pääosaston suorittaman tapausten tutkinnan aikana; katsoo, että komission teollisen tai alakohtaisen strategian asiantuntemusta voitaisiin vahvistaa kilpailun pääosaston tutkimusryhmien auttamiseksi, jotta voidaan määrittää korjaavien toimenpiteiden toteutettavuus ja seuraukset komission prioriteettien osalta;

59. panee merkille EY:n sulautuma-asetuksen panoksen sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan ja kehottaa komissiota jatkamaan sen keskeisten periaatteiden edistämistä ja täytäntöönpanon valvontaa;
60. korostaa, että hinta ei aina ole yleispätevä parametri digitaalitalouden markkinoiden määrittelyssä; korostaa, että nollahintaisilla digitaalimarkkinoilla kuluttajat voivat käyttää tuotteita ja palveluja vastineeksi tiedoistaan ja ovat vastineeksi alttiina profiloinnille ja mainonnalle, kun laadun, yksityisyyden, tietojenkäsittelyn ja huomion kaltaiset toiminnot ovat sopivampia parametreja; muistuttaa, että hintoihin liittyvä testaus ei ole ainoa menetelmä, joka komissiolla on käytettävissään merkityksellisiä tuotemarkkinoita määriteltäessä;
61. korostaa, että teknisten keinojen käyttäminen ja verkossa tapahtuvan personoinnin ja hintasyrjinnän kannalta merkityksellisten henkilötietojen kerääminen on laaja-alaista, se kehittyy nopeasti ja on vaikeasti havaittavaa; muistuttaa, että verkossa olevat markkinapaikat, alustat ja sosiaalinen media voivat käyttää data-analytiikkaa ja profiloititekniikoita parantaakseen mainonnan tehokkuutta yksittäisten kuluttajien tasolla, räätälöidäkseen tarjousten järjestystä tai vaihdellakseen hintoja yksittäisille asiakkaille räätälöinnistä aiheutuvien kustannusten huomioon ottamiseksi;
62. vahvistaa, että data on keskeisessä asemassa digitaalisilla markkinoilla; kehottaa siksi komissiota hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla digimarkkinasäädöstä ja esittämään uusia lainsäädäntöehdotuksia datasäädöksen mallin mukaisesti;
63. panee merkille komission ohjeet EY:n sulautuma-asetuksen 22 artiklan tietyistä näkökohdista; on kuitenkin huolissaan siitä, että tämä aloite ei ehkä riitä mukauttamaan asetusta vastaamaan nykyaikaisiin liiketoimintamalleihin, kuten kilpailijoiden ostamiseen ulos markkinoilta, mikä vaarantaa innovoinnin; kehottaa komissiota selventämään ohjeidensa käytännön soveltamista sen varmistamiseksi, että ohjeet ovat hallittavissa sekä kansallisten viranomaisten että sulautuvien osapuolten kannalta;
64. kehottaa komissiota tarkastelemaan uudelleen sulautumia ja yrityskauppoja koskevia sääntöjään henkilötietojen arvioinnin osalta; kehottaa erityisesti komissiota harkitsemaan ja arvioimaan täysimääräisesti henkilötietoresursseja samalla tavoin kuin muita perinteisiä fyysisiä resursseja päättäessään digitaalialan yrityskeskittymistä ja yrityskaupoista; kehottaa komissiota ottamaan laajemman näkemyksen digitaalisia sulautumisia arvioitaessa ja arvioimaan tietojen keskittämisen vaikutuksia; toteaa, että tiettyjen tietovarantojen avulla saavutetut tavoitteet voivat saada aikaan keskittymisen arvokkaiden ja ei-toistettavissa olevien tietovarantojen hallintaan ja parantaa sulautuvien osapuolten tiedonsaantia kilpailijoihin verrattuna; korostaa, että datan konsolidointi sulautumien avulla voi vahvistaa määräävää asemaa tai antaa hankkivalle yhteisölle mahdollisuuden hyödyntää markkinavoimaa ja aiheuttaa toisinaan markkinoiden sulkemiseen liittyviä huolenaiheita;

65. kehottaa komissiota hyödyntämään nykyisiä aloitteita kilpailuoikeuden ja tietosuojan sääntelyviranomaisten välisen yhteistyön lisäämiseksi sekä yritystietojen väärinkäytön valvomiseksi että sen estämiseksi, että yritykset käyttävät kuluttajätietoja saadakseen epäoikeudenmukaisen kilpailuedun;
66. panee merkille, että liikevaihdon raja-arvot eivät välttämättä auta havaitsemaan kaikkia tapauksia, joita kilpailuviranomaisten olisi tarkasteltava sulautumien yhteydessä;
67. toteaa, että kansallisten viranomaisten olisi voitava käyttää digimarkkinasäädöksen 12 artiklan soveltamisen tuloksena saatuja tietoja pyytääkseen keskittymän tutkimista sulautuma-asetuksen 22 artiklan mukaisesti;

Kilpailuoikeus ja kartellit

68. kannattaa vertikaalisia sopimuksia koskevan nykyisen järjestelmän perusteellista uudelleentarkastelua, safe harbour -sääntöjen hienosäätöä sekä sellaisten sääntöjen hyväksymistä, joilla vastataan sähköisen kaupankäynnin ja alustaliiketoiminnan tarpeisiin, jotta voidaan estää kyseisten sopimusten moniarvoisista vaikutuksista johtuvat markkinarajoitukset, samalla kun varmistetaan yhdenmukaisuus digitaalisia markkinoita koskevien nykyisten sääntöjen kanssa;
69. toteaa erityisesti, että viime vuosina kilpailuoikeudelliset menettelyt ovat olleet liian pitkiä, mikä hidastaa kipeästi kaivattuja päätöksiä ja vaikuttaa siten kielteisesti kilpailulainsäädännön täytäntöönpanon tehokkuuteen, erityisesti nopeasti kasvavien digitaalisten markkinoiden tapauksessa; huomauttaa siksi, että digimarkkinasäädös ja kilpailuoikeudelliset menettelyt ovat kipeästi tarpeen;
70. panee merkille, että komissio on aloittanut kilpailuoikeuden rikkomista koskevia tutkintoja mahdollisista kilpailunvastaisista toimista verkkomainontateknologian alalla; ehdottaa, että komissio voisi toteuttaa alaa koskevan markkinatutkimuksen EU:ssa tutkiakseen kilpailuun vaikuttavia kysymyksiä;
71. toteaa, että kuluttajatasolla esineiden internetin toimiala tulee laajenemaan merkittävästi tulevina vuosina, mutta ottaa myös huomioon, että toimialalla on edelleen puutteita, kuten puutteellinen yhteentoimivuus, mikä saattaa vähentää kilpailua ja kuluttajien valinnanvaraa; kehottaa komissiota laatimaan perusteellisen analyysin tällaisista mahdollisista vaikutuksista sisämarkkinoihin, mukaan lukien mahdollisten sääntelytoimien kustannus-hyötyanalyysi; suhtautuu myönteisesti komission esineiden internetiä koskevaan toimialaselvitykseen, ja kehottaa komissiota tarvittaessa toteuttamaan lisätoimenpiteitä standardeja, tietojen siirrettävyyttä ja tiedonsaantia koskien;
72. on edelleen erittäin huolissaan EU:n maatalous- ja elintarvikeketjun laajamittaisesta keskittymisestä; kehottaa edelleen komissiota toteuttamaan syvällisen analyysin ostoliittoutumien laajuudesta ja vaikutuksista ja kiinnittämään siinä erityistä huomiota reilun kilpailun ja suuremman avoimuuden takaamiseen valintamyymälä- ja hypermarketketjujen kaupallisissa menettelyissä erityisesti silloin, kun tällaiset menettelyt vaikuttavat tuotemerkin arvoon ja tuotevalikoimaan tai rajoittavat innovointia tai hintojen vertailtavuutta;

73. toteaa, että vertikaalista ryhmäpoikkeusasetusta²¹ ja siihen liittyviä vertikaalisia suuntaviivoja²² ei ole mukautettu riittävästi markkinoiden viimeaikaiseen kehitykseen, erityisesti verkkokaupan ja verkkoalustojen kasvuun; panee myös merkille, että komissio valmistele parhaillaan ehdotustaan asetuksen ja suuntaviivojen mukauttamiseksi paremmin; korostaa, että huolenaiheita on olemassa kestokulutustavaroiden alalla, jolla valmistajat kilpailevat suoraan jakeluverkon kanssa muuttamalla vertikaalisen jakelusuhteen sopimusehtoja, mikä asettaa jakelijat epäedulliseen kilpailuasemaan ja ajaa pk-yritykset pois markkinoilta; korostaa, että kestokulutustavaroiden alan digitalisointiin liittyy myös kilpailua koskevia huolenaiheita; pyytää komissiota varmistamaan, että mahdollisissa tulevaisuudessa tarkistuksissa otetaan huomioon valikoivaa jakelua koskevien sopimusten, merkintöjen ja muiden toimenpiteiden väärinkäyttö rajojen yli tapahtuvan tavaroiden oston, jakelun ja jälleenmyynnin estämiseksi;
74. katsoo, että vertikaalisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkistamista koskevassa suuntaviivavaluonnoksessa markkinoita vääristävän jälleenmyyntihinnan määräämisen ja ilmoitettavan vähimmäishinnan, joka voitaisiin sallia tietyissä olosuhteissa ja tietyin edellytyksin, välillä tehty ero voisi olla väline, jolla tuetaan pk-yrityksiä kestämään aggressiivista hintakilpailua verkossa toimivilla markkinapaikoilla; pyytää komissiota tätä varten selventämään suuntaviivoissa olosuhteita, joissa ilmoitettava vähimmäishinta ei merkitse jälleenmyyntihinnan määräämistä;
75. kehottaa komissiota jälleen puuttamaan alueellisten toimitusrajoitusten kilpailunvastaisiin vaikutuksiin, jotta voidaan saavuttaa täysin toimivat sisämarkkinat ja niistä kuluttajille mahdollisesti koituvat hyödyt; muistuttaa, että alueelliset toimitusrajoitukset voivat syntyä erilaisista käytännöistä, kuten kieltäytyminen toimittamasta, uhkaaminen sillä, että toimitukset tietyille jakelijalle lopetetaan, myyntiin saatavilla olevien määrien rajoittaminen, tuotevalikoimien ja hintojen selittämätön eriyttäminen jäsenvaltioiden välillä tai tuotepakkausten kielivaihtoehtojen rajoittaminen;
76. palauttaa mieliin komissiolle aiemmin esittämänsä kehotuksen seurata ja poistaa perusteettomia maarajoituksia ja muita rajatylittävän verkkokaupan esteitä, joita on edelleen olemassa, kuten maarajoitusasetuksen ensimmäisessä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelussa todettiin²³; panee merkille sidosryhmien vuoropuhelun käynnistämisen tässä yhteydessä;
77. korostaa kansallisten kilpailuviranomaisten yhteistyön merkitystä Euroopan kilpailuviranomaisten verkostossa; korostaa, että niiden panos täytäntöönpanon valvontaan on nykyisessä muodossaan digimarkkinasäädöksen kulmakivi; kehottaa komissiota arvioimaan perusteellisesti direktiivin (EU) 2019/1²⁴ täytäntöönpanoa; suhtautuu myönteisesti direktiivin (EU) 2019/1 saattamiseen osaksi jäsenvaltioiden

²¹ Komission asetus (EU) N:o 330/2010, annettu 20. huhtikuuta 2010, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, EUVL L 102, 23.4.2010, s. 1.

²² EUVL C 130, 19.5.2010, s. 1.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/302, annettu 28. helmikuuta 2018, perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla, EUVL L 60 I, 2.3.2018, s. 1.

²⁴ EUVL L 11, 14.1.2019, s. 3.

kansallista lainsäädäntöä, sillä se antaa kansallisille kilpailuviranomaisille mahdollisuuden toimia tehokkaammin kilpailupolitiikan valvojina; korostaa, että kansallisten kilpailuviranomaisten lisääntyneet tutkinta- ja päätöksentekovalmiudet sekä riittävät henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit mahdollistavat kilpailusääntöjen täytäntöönpanon paremman valvonnan riippumattomasti ja puolueettomasti; suosittelee lisäämään kansallisten kilpailuviranomaisten analyttisiä valmiuksia, jotta ne voivat puuttua paremmin kilpailulainsäädännön täytäntöönpanon monimutkaisuuteen digitaalisilla markkinoilla; suosittelee lisäksi, että kansalliset kilpailuviranomaiset tekevät yhteistyötä parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja toimivat yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa soveltaen monialaista lähestymistapaa täytäntöönpanosiilojen purkamiseen, koska kilpailunvastainen toiminta voi myös rikkoa tietosuojan tai kuluttajalainsäädännön aloja;

78. korostaa, että on tärkeää taata kansallisten valvonta- ja kilpailuviranomaisten riippumattomuus, ja toteaa jälleen, että tarve varmistaa entistä tehokkaammat viestintä-, tiedotus- ja yhteistyökanavat EU:n tasolla kasvaa jatkuvasti; korostaa tässä yhteydessä, että näille viranomaisille on tarjottava tarvittavat henkilöresurssit sekä taloudelliset ja tekniset resurssit, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti; korostaa lopuksi, että on tärkeää säilyttää näiden viranomaisten tehtävien osalta sovellettavat tiukimmat avoimuutta ja riippumattomuutta koskevat vaatimukset alkaen nimitysmekanismeista ja ulottuen tietojen saatavuutta koskeviin sääntöihin;
79. korostaa, että täytäntöönpanon valvonnan on pysyttävä riippumattomana ja hyödyttävä tarkoituksenmukaisista seulontavälineistä ja tarvittavan pätevyyden omaavista henkilöstöresursseista, jotta voidaan käsitellä tehokkaasti kasvavia lukumääriä ja haastavampia tapauksia;
80. muistuttaa, että direktiiviä 2014/104/EU²⁵ ei voitu analysoida perusteellisesti, koska sen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä viivästyi ja oikeustapauksista ei ollut saatavilla merkityksellisiä tietoja; kehottaa komissiota kuitenkin seuraamaan jatkuvasti direktiivin täytäntöönpanoa ja julkaisemaan analyysin tulokset;
81. katsoo, että parlamentin olisi osallistuttava aktiivisesti kilpailupolitiikasta käytävään poliittiseen keskusteluun; toteaa, että parlamentin pitäisi osallistua tarkkailijana nykyistä enemmän työryhmien ja kansainvälisen kilpailuviranomaisverkon (ICN) ja OECD:n kaltaisten asiantuntijaryhmien toimintaan saadakseen paremmat tiedot alasta ja pysyäksään ajan tasalla tapahtumista, jotta se voisi valmistautua paremmin tehtäväänsä toisena lainsäätäjänä; korostaa, että parlamentin olisi osallistuttava EU:n kilpailuviikkoihin ja muihin kokouksiin, joihin kutsutaan jäsenvaltioiden edustajia; toteaa, että kilpailutyöryhmä on hyödyllinen keino, jolla edistetään Euroopan parlamentin ja COMP-pääosaston välistä tiedonvaihtoa;
82. tuomitsee Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen Ukrainaa vastaan; pitää myönteisinä poikkeuksellisia toimenpiteitä, joita EU toteuttaa Ukrainan kansan auttamiseksi; tukee toimia, jotka on suunnattu kansalaisjärjestöille ja yrityksille, jotka auttavat sodasta kärsineistä maista unioniin pakenevia pakolaisia;

²⁵ EUVL L 349, 5.12.2014, s. 1.

83. kehottaa komissiota seuraamaan tilannetta tiiviisti ja käyttämään tarvittaessa EU:n valtiontukikehyksen tarvittavaa joustavuutta, jotta jäsenvaltiot voivat tukea yrityksiä ja aloja, joihin Venäjän Ukrainaan kohdistamat sotilaalliset hyökkäykset vaikuttavat eniten ja joita Venäjälle asetetut pakotteet vahingoittavat;

o

o o

84. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille sekä jäsenvaltioiden kansallisille ja tarvittaessa alueellisille kilpailuviranomaisille.

1.3.2022

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

talous- ja raha-asioiden valiokunnalle

kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2021
(2021/2185(INI))

Valmistelija: Andrea Caroppo

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa talous- ja raha-asioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että kilpailupolitiikka on olennaisen tärkeää sisämarkkinoiden vahvistamiseksi ja niiden asianmukaisen toimivuuden varmistamiseksi, koska se tarjoaa kaikille markkinatoimijoille – erityisesti mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset) – oikeudenmukaiset ja tasapuoliset toimintaedellytykset, ehkäisee kilpailun vääristymistä, mahdollistaa innovatiivisten yritysten kasvun ja takaa korkeatasoisen kuluttajansuojan, alhaisemmat hinnat, paremman laadun ja enemmän valinnanvaraa toimittajien ja tuotteiden suhteen; korostaa lisäksi, että kuluttajien hyvinvoinnin on säilyttävä kilpailupolitiikan keskeisenä tavoitteena ja että tietyn tyyppiseen tuotantoon liittyviä kielteisiä ulkoisvaikutuksia ei saa jättää huomiotta;
2. korostaa, että EU:n kilpailusäännöillä olisi edistettävä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjä unionin tavoitteita; katsoo, että kilpailusäännöt eivät saisi haitata kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista vaan niiden pitäisi edistää sitä; korostaa, että kilpailusääntöjen ja kestäväen kehityksen politiikkojen olisi toimittava yhteen; suhtautuu myönteisesti komission lähestymistapaan, jonka mukaan valtiontuki, kilpailusääntöjen noudattamisen valvonta ja yrityskeskittymien valvonta voivat edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista; korostaa tässä yhteydessä palvelualan tärkeää roolia kiertotalouteen siirtymisessä ja näiden tavoitteiden täytäntöönpanossa;
3. panee tyytyväisenä merkille OECD:n vuonna 2021 antamat kilpailuneutraliteettia koskevat suositukset ja kehottaa komissiota säilyttämään kilpailuneutraliteetin sisämarkkinoiden sääntely-ympäristössä;
4. pitää myönteisenä komission käynnistämää prosessia, jossa pohditaan kilpailupolitiikan mahdollista roolia vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemisessa sekä EU:n teollisuusstrategiaa; tähdentää tältä osin, että joulukuussa 2021 hyväksyttiin vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtioneuvolle¹,

¹ EUVL C 80, 18.2.2022, s. 1.

Kilpailun lisääminen palvelualalla

5. muistuttaa, että palvelut muodostavat EU:n talouden suurimman toimialan, kun otetaan huomioon bruttoarvonlisäys, ja että palvelujen sisämarkkinat ovat selvästi jäljessä tavaroiden sisämarkkinoista; korostaa tarvetta puuttua jäljellä oleviin palvelujen sisämarkkinoiden kehitystä jarruttaviin perusteettomiin esteisiin, myös kilpailusääntöjen noudattamisen valvonnan kautta; pitää tässä yhteydessä myönteisenä palvelujen kotimaista sääntelyä koskevaa yhteistä aloitetta, jonka WTO on hyväksynyt palvelukaupan byrokratian vähentämiseksi;
6. korostaa, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviin palveluihin voidaan soveltaa erityisiä sääntöjä, joilla suojellaan kansalaisten mahdollisuuksia käyttää julkisia peruspalveluja; panee merkille komission meneillään olevan arvioinnin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluja koskevista tällaisista säännöistä; kehottaa jälleen komissiota mukauttamaan sosiaalisen asuntotuotannon kohderyhmän määritelmää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevista säännöistä;
7. korostaa, että lainsäädäntöehdotusten olisi perustuttava useisiin tekijöihin, kuten dataan ja parhaisiin käytäntöihin; kehottaa komissiota työstämään edelleen palveludirektiivin² mukaista ilmoitusmenettelyä, jota voitaisiin parantaa;
8. panee tyytyväisenä merkille komission pyrkimykset parantaa säänneltyjen ammattien suhteellisuusarvioinnista annetun direktiivin³ sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvontaa käynnistämällä rikkomismenettelyjä; kehottaa jäsenvaltioita panemaan suhteellisuusarvioinnin asianmukaisesti täytäntöön kansallisia sääntöjä määrätessään; korostaa, että jos suhteellisuusarviointia koskevia EU:n sääntöjä ei panna asianmukaisesti täytäntöön, se voisi viime kädessä koitua kuluttajien haitaksi kohtuuttomien hintojen muodossa, haitata innovatiivisten palvelujen kehittämistä tai jopa heikentää palvelujen saatavuutta;

Kilpailusäännöt digitaalisilla sisämarkkinoilla

9. muistuttaa EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden merkityksestä sen kannalta, että teknologiayritykset voivat saavuttaa helposti uusia asiakkaita ja kilpailla kansainvälisesti;
10. korostaa, että on tärkeää varmistaa digimarkkinoiden tehokas sääntely, ja painottaa tässä yhteydessä meneillään olevia neuvotteluja digimarkkinasäädöksestä⁴; toteaa tältä osin, että ennakkosääntelytoimilla pyritään korjaamaan kilpailulainsäädännön noudattamisen jälkivalvonnan puutteita; korostaa, että kuluttajien oikeuksia ja kuluttajien hyvinvointia on varjeltava ja niitä on mahdollisuuksien mukaan vahvistettava sekä verkossa että sen ulkopuolella;

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12. joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla. EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/958, annettu 28. kesäkuuta 2018, uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista. EUVL L 173, 9.7.2018, s. 25.

⁴ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalisella (digimarkkinasäädös), COM(2020)0842.

11. muistuttaa, että data on huomattavan taloudellisen vallan ja vipuvaikutuksen lähde; panee tyytyväisenä merkille markkinoiden määritelmää koskevan tiedonannon arvioinnin, jotta digimarkkinoita voidaan arvioida paremmin, ja katsoo, että muut kuin rahassa mitattavat tekijät olisi otettava huomioon digimarkkinoita määriteltäessä;
12. toteaa, että suuremmilla digitoimijoilla voi olla pääsy suurempiin datakeskittymiin, mikä voi vaikuttaa kilpailuun pienempien toimijoiden kanssa; pyytää komissiota ottamaan tämän tekijän huomioon arvioidessaan määräävää markkina-asemaa;
13. korostaa, että on tärkeää edetä nopeasti digipalvelusäädöksestä⁵ käytävissä neuvotteluissa, jotta varmistetaan EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden yhdenmukaistaminen ja vältetään kaupan esteet;

Kilpailijoiden ostaminen pois markkinoilta

14. korostaa, että yrityskeskittymien valvontaa koskevissa säännöissä olisi otettava huomioon sisämarkkinoilla, mukaan lukien digimarkkinat, määräävässä asemassa olevien toimijoiden harjoittama kilpailijoiden ostaminen pois markkinoilta; panee tyytyväisenä merkille sulautuma-asetuksen 22 artiklassa säädetyn siirtomekanismin soveltamisesta tietuystyypissä asioissa annetut komission ohjeet⁶, joiden tarkoituksena on poistaa yrityskeskittymien valvonnassa oleva porsaanreikä, joka koskee kilpailijoiden ostamista pois markkinoilta; korostaa, että kilpailijoiden ostaminen pois markkinoilta voi myös vaikuttaa digitaalisten sisämarkkinoiden kilpailullisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen ja vaikuttaa haitallisesti kuluttajien valinnanmahdollisuuksiin; painottaa tältä osin, että digimarkkinasäädöksellä on tärkeä merkitys sen kannalta, että voidaan ehkäistä portinvartijoiksi nimettyjä yrityksiä ostamasta kilpailijoita pois markkinoilta, sekä sitä, että yrityskeskittymien valvontaa olisi arvioitava sulautuma-asetuksen⁷ sääntöjen mukaisesti; on samaa mieltä siitä, että optimaalisessa politiikassa olisi otettava huomioon myös sen vaikutus innovointiasteeseen;
15. toteaa, että kuluttajien esineiden internetin toimiala tulee laajenemaan merkittävästi tulevina vuosina, mutta ottaa myös huomioon, että toimialalla on edelleen puutteita, kuten puutteellinen yhteentoimivuus, mikä saattaa vähentää kilpailua ja kuluttajien valinnanvaraa; kehottaa komissiota laatimaan perusteellisen analyysin tällaisista mahdollisista vaikutuksista sisämarkkinoihin, mukaan lukien mahdollisten sääntelytoimien kustannus-hyötyanalyysi; panee tyytyväisenä merkille komission esineiden internetiä koskevan toimialaselvityksen ja kehottaa komissiota toteuttamaan tarvittaessa standardeja, tietojen siirrettävyyttä ja tiedonsaantia koskevia lisätoimenpiteitä;

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta, COM(2020)0825.

⁶ EUVL C 113, 31.3.2021, s. 1.

⁷ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20. tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EY:n sulautuma-asetus), EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

16. toteaa, että vertikaalista ryhmäpoikkeusasetusta⁸ ja siihen liittyviä vertikaalisia suuntaviivoja⁹ ei ole mukautettu riittävästi markkinoiden viimeaikaiseen kehitykseen, erityisesti verkkokaupan ja verkkoalustojen kasvuun; panee myös merkille, että komissio valmistele parhaillaan ehdotustaan asetuksen ja suuntaviivojen mukauttamiseksi paremmin; korostaa, että huolenaiheita on olemassa kestokulutustavaroiden alalla, jolla valmistajat kilpailevat suoraan jakeluverkon kanssa muuttamalla vertikaalisen jakelusuhteen sopimusehtoja, mikä asettaa jakelijat epäedulliseen kilpailuasemaan ja ajaa pk-yritykset pois markkinoilta; korostaa, että kestokulutustavaroiden alan digitalisointiin liittyy myös kilpailua koskevia huolenaiheita; pyytää komissiota varmistamaan, että mahdollisissa tulevaisuudessa tarkistuksissa otetaan huomioon valikoivaa jakelua koskevien sopimusten, merkintöjen ja muiden toimenpiteiden väärinkäyttö rajojen yli tapahtuvan tavaroiden oston, jakelun ja jälleenmyynnin estämiseksi;
17. katsoo, että vertikaalisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkistamista koskevassa suuntaviivaluonnoksessa jälleenmyyntihinnan määrittämisen, joka vääristää markkinoita, ja ilmoitettavan vähimmäishinnan, joka voitaisiin sallia tietyissä olosuhteissa ja tietyin edellytyksin, välillä tehty ero voisi olla väline, jolla tuetaan pk-yrityksiä kestämään aggressiivista hintakilpailua verkossa toimivilla markkinapaikoilla; pyytää komissiota tätä varten selventämään suuntaviivoissa olosuhteita, joissa ilmoitettava vähimmäishinta ei merkitse jälleenmyyntihinnan määrittämistä;
18. painottaa lisäksi, että yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen¹⁰ säännökset on yhdenmukaistettava EU:n toimintapoliittisten tavoitteiden kanssa politiikan johdonmukaisuuden varmistamiseksi; panee tyytyväisenä merkille, että tarkistetun yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen luonnoksessa tunnustetaan lisäksi uusiutuvat energialähteet ja biologisen monimuotoisuuden suojelutoimenpiteet; korostaa kuitenkin, että olisi asetettava selkeät, tiukat ja täytäntöönpanokelpoiset kriteerit ja tavoitteet valtiontuen sallimiseksi vähähiiliselledylylle;
19. kehottaa komissiota jälleen puuttamaan alueellisten toimitusrajoitusten kilpailunvastaisiin vaikutuksiin, jotta voidaan saavuttaa täysin toimivat sisämarkkinat ja niistä kuluttajille mahdollisesti koituvat hyödyt; muistuttaa, että alueellisia toimitusrajoituksia voi syntyä muun muassa seuraavien käytäntöjen kautta: kieltäytyminen toimittamasta, uhkaaminen sillä, että toimitukset tietyille jakelijalle lopetetaan, myyntiin saatavilla olevien määrien rajoittaminen, tuotevalikoimien ja hintojen selittämätön eriyttäminen jäsenvaltioiden välillä tai tuotepakkausten kielivaihtoehtojen rajoittaminen;
20. palauttaa mieliin komissiolle aiemmin esittämänsä kehotuksen seurata ja poistaa perusteettomia maarajoituksia ja muita rajatylittävän verkkokaupan esteitä, joita on

⁸ Komission asetus (EU) N:o 330/2010, annettu 20. huhtikuuta 2010, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, EUVL L 102, 23.4.2010, s. 1.

⁹ EUVL C 130, 19.5.2010, s. 1.

¹⁰ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17. kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti, EUVL L 187 26.6.2014, s. 1.

edelleen olemassa, kuten maarajoitusasetuksen¹¹ ensimmäisessä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelussa todettiin; panee tässä yhteydessä merkille sidosryhmävuoropuhelun käynnistämisen;

Valtiontuki

21. ottaa huomioon covid-19-pandemian jatkuvan vaikutuksen EU:n talouteen ja riskit ja mahdollisuudet, joita siihen liittyy sisämarkkinoiden kannalta; panee tyytyväisenä merkille komission päätöksen jatkaa tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaoloa 30. kesäkuuta 2022 saakka; korostaa, että nämä toimenpiteet ovat luonteeltaan tilapäisiä ja että on otettava huomioon tarvittavat suojatoimet tasapuolisten toimintaedellytysten säilyttämiseksi sisämarkkinoilla, mutta toteaa, että nämä toimenpiteet eivät saisi aiheuttaa tavanomaista jyrkempiä vaikutuksia; pyytää komissiota varmistamaan, että toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa todellisiin tarpeisiin, kuten kilpailukyvyn edistämiseen ja työpaikkojen turvaamiseen, ja etteivät ne kyseenalaista kuluttajien oikeuksia; kehottaa komissiota harkitsemaan näiden toimenpiteiden jatkamista, kunnes Euroopan talouden kokonaisuudessaan vahvasta elpymisestä on saatu vankkaa näyttöä;
22. kehottaa komissiota lisäämään valtiontuen arviointiprosessin avoimuutta ja toteaa, että tähän olisi sisällyttävä selkeiden perustelujen esittäminen, valtiontuen kuvaus ja mitattavissa olevat indikaattorit, jotka mahdollistavat jälkiseurannan ja -arvioinnin; korostaa siksi, että hyväksytyjen valtiontukitapausten tehokkaan täytäntöönpanon jälkiseuranta on tarpeen; katsoo, että myös kuulemisvaiheen tulokset olisi julkistettava;
23. korostaa covid-19-pandemian vuoksi tehtävien rajatarkastusten sekä myös Schengen-alueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisilla rajoilla tehtävien rajatarkastusten vaikutusta tuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen sekä riskejä ja esteitä, joita niistä aiheutuu kilpailun kannalta, erityisesti pk-yrityksille; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita analysoimaan tilannetta, poistamaan kaikki esteet ja saattamaan sisämarkkinat valmiiksi;
24. pitää myönteisinä komission pyrkimyksiä seurata ja avustaa jäsenvaltioita niiden pyrkiessä saattamaan ECN+-direktiivin¹² osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kehottaa komissiota vahvistamaan edelleen Euroopan kuluttajakeskusten verkoston (ECC-verkosto) roolia; kehottaa jälleen komissiota tekemään selvityksen siitä, tarvitaanko EU:n kuluttajaviranomaista;
25. kehottaa komissiota mukauttamaan kilpailusääntöjään ja varmistamaan niiden noudattamisen valvonnan energia-alalla, jotta helpotetaan energiaunionin aikaansaamista, tuetaan eurooppalaisia toimijoita ja suojellaan energian toimitusvarmuutta ja energiahuollon häiriönsietokykyä Euroopan unionissa vähentäen täten hintojen epävakautta ja torjuen energian hintojen nousua, jolla on huomattava vaikutus inflaatioasteen kasvuun; kehottaa komissiota valvomaan kilpailusääntöjen

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/302, annettu 28. helmikuuta 2018, perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla, EUVL L 60 I, 2.3.2018, s. 1.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1, annettu 11. joulukuuta 2018, jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi, EUVL L 11, 14.1.2019, s. 3.

täytäntöönpanoa energia-alalla ottaen huomioon vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet, jotta voidaan luoda tasapuoliset toimintaedellytykset energia-alan eri teknologioille ja innovaatioille;

EU:n vastaus ulkomaisiin tukiin

26. korostaa, että on tärkeää torjua vääristäviä ulkomaisia tukia, jotka haittaavat tasapuolisia toimintaedellytyksiä EU:n sisämarkkinoilla, ja pitää myönteisenä ulkomaisia tukia koskevaa ehdotettua asetusta¹³, joka on oleellinen esimerkiksi tilanteissa, joissa tuettu yritys aikoo osallistua EU:n julkisiin hankintamenettelyihin; korostaa, että valtiontukea tai muita tukia saavat EU:n ulkopuoliset yritykset saattaisivat mahdollisesti vääristää kilpailua sisämarkkinoilla ja heikentää sisämarkkinoiden palvelutasoa ja kuluttajansuojanormeja; kehottaa komissiota siksi varmistamaan oikeudenmukaisen markkinoille pääsyn ja tasapuoliset toimintaedellytykset kaikilla asianomaisilla aloilla, myös ilmailualalla;
27. on huolestunut EU:n yrityksiin globaalilla tasolla kohdistettavista vastatoimista, mukaan lukien riski, että EU:n yrityksiin kohdistettu tukien vastainen periaate heijastuu esimerkiksi julkisiin hankintoihin; korostaa, että on erittäin tärkeää luoda avoimet ja mitattavissa olevat indikaattorit ja tutkintamenettelyt, jotta voidaan luoda selkeät puitteet ulkomaisten tukien vääristävien vaikutusten arvioinnille;
28. muistuttaa, että OECD:n vuoden 2021 tutkimusta varten tehdyssä empiirisessä analyysissä todettiin, että alle markkinaehtojen myönnetty rahoitus on saattanut lisätä ylikapasiteettia erinäisillä aloilla ja että tuet näyttävät myös korreloituvan kielteisesti yritysten tuottavuuteen; panee merkille, että OECD:n havainnoista välittyi myös huoli puutteellisesta avoimuudesta alle markkinaehtojen myönnetyn rahoituksen suhteen; katsoo, että EU:n olisi puututtava tehokkaasti näihin ulkomaisten tukien kielteisiin vaikutuksiin sisämarkkinoilla, kun otetaan huomioon sääntelyn mahdolliset kielteiset vaikutukset, mukaan lukien hallinnollinen ja sääntelytaakka, vastatoimet sekä vaikutukset investointeihin ja kasvuun;

Kilpailupolitiikan ja valvontasääntöjen uudelleentarkastelu

29. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen suositukset¹⁴, joiden mukaan komission olisi noudatettava ennakoivampaa lähestymistapaa, jossa kerätään ja käsitellään markkinoiden kannalta relevantteja tietoja johdonmukaisesti ja kustannustehokkaasti ja valitaan tapaukset tutkittaviksi selkeästi painotettujen arviointikriteerien perusteella, esimerkiksi käyttämällä pisteytysjärjestelmää; korostaa tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti, että uusilla säännöillä on lisättävä raportointia valvontatoimien tuloksista sen sijaan, että keskitytään raportoimaan toteutetuista toimenpiteistä;
30. kehottaa komissiota tekemään jälkiarvioinnin valvontatoimia koskevista päätöksistään, muun muassa kilpailunvastaisesta toiminnasta sisämarkkinoilla määrättyjen sakkojen ja

¹³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista, COM(2021)0223.

¹⁴ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 24/2020, ”Komission toteuttamat EU:n yrityskeskittymien valvontatoimet ja kilpailuoikeudelliset menettelyt: markkinoiden valvontaa on syytä lisätä”, 19. marraskuuta 2020.

seuraamusten vaikutuksesta ja siitä, ovatko ne olleet tehokkaita ja ovatko ne tuottaneet toivotut tulokset;

31. muistuttaa, että voiton tavoittelu olisi hyväksyttävä eikä sitä saisi syyttää kilpailunvastaiseksi ilman objektiivisia ja tosiasioihin perustuvia syitä; muistuttaa, että kilpailunvastainen toiminta on kiellettyä mutta äärimmäisen kilpailullinen toiminta ei ole; huomauttaa, että se, että tietty tarjonta houkuttelee monia kuluttajia sen mukavuuden vuoksi, ei itsessään ole riittävä syy huoleen; kehottaa komissiota tekemään eron näiden toimintamallien välillä kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaa varten;
32. toteaa, että vuonna 1980 Kiinan osuus maailmantaloudesta oli 2,3 prosenttia, Yhdysvaltojen 21,3 prosenttia ja nykyisen EU27:n lähes 26 prosenttia; panee kuitenkin merkille, että vuonna 2020 Kiinan osuus oli noussut 18,3 prosenttiin, Yhdysvaltojen laskenut 15,8 prosenttiin ja EU:n 15 prosenttiin; korostaa, että ilman talouskasvua EU ei voi odottaa kohentavansa terveydenhuoltoa, koulutusta, tutkimusta tai ympäristönsuojelua sisämarkkinoilla; kehottaa komissiota analysoimaan kilpailupolitiikan keskeisiä puutteita, kuten liiallisen hallinnollisen taakan sekä oikeusvarmuuden puutteen ja protektionististen toimien vaikutuksia EU:n ja kansallisella tasolla;
33. pitää valitettavana, että EU:n yksisarvisyritysten määrä on melko vähäinen verrattuna muihin kehittyneisiin alueisiin tai maihin; kehottaa komissiota analysoimaan kaikkein menestyksekkäimpien maiden sääntely-ympäristöä ja julkaisemaan parhaita käytäntöjä; kehottaa lisäksi komissiota tekemään muutoksia kilpailupolitiikan parantamiseksi sisämarkkinoilla, jotta voidaan luoda suotuisampi toimintaympäristö yrityksille, myös startup-yrityksille, yrittäjille ja innovoijille;
34. palauttaa mieliin Kansainvälisen valuuttarahaston kilpailusta, innovoinnista ja osallistavasta kasvusta vuonna 2021 antaman kertomuksen, jossa todetaan, että kilpailu ja innovointivetoinen kasvu ovat ratkaisevan tärkeitä tuottavuuden kasvun edistämiseksi ja laajapohjaisen kasvun tukemiseksi; panee merkille, että kertomuksen mukaan innovointia tukevilla politiikoilla voitaisiin myös parantaa liiketoiminnan dynaamisuutta ja vähentää markkinavoimaa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	28.2.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 38 -: 1 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Brando Benifei, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann, Marco Zullo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Clara Aguilera, Marc Angel, Marco Campomenosi, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Barbara Thaler, Kosma Złotowski

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

38	+
ECR	Eugen Jurzyca, Kosma Złotowski
ID	Marco Campomenosi
PPE	Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Barbara Thaler, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Brando Benifei, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

1	-
NI	Miroslav Radačovský

3	0
ID	Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	14.3.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 45 -: 5 0: 7
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Gunnar Beck, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Luis Garicano, Valentino Grant, Claude Gruffat, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtaşun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zile
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Manon Aubry, Karima Delli, Maximilian Krah, Chris MacManus, Andreas Schwab, Linea Søgaaard-Lidell

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

45	+
ID	Valentino Grant
NI	Enikő Győri
PPE	Isabel Benjumea, Stefan Berger, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Andreas Schwab, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Luis Garicano, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Dragoş Pîslaru, Linea Sogaard-Lidell, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Karima Delli, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

5	-
ID	Gunnar Beck, Maximilian Krah
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	Manon Aubry, Chris MacManus

7	0
ECR	Raffaele Fitto, Michiel Hoogeveen, Johan Van Overtveldt, Roberts Zile
ID	France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää